

Kogukondade valmisolek kriisiolukordadeks tugevneb

lk 3

Haljala ajaloopäev kutsub avastama kodukandi pärandit

lk 4

UUDISED KOOLIDEST

lk 5-6

Märts 2025, nr 3

Haljala Vallavolikogu esimehe Veiko Veierti kõne Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud kontsertaktusel

Austatud Haljala valla inimesed ja Haljala valla sõbrad! Esmalt muidugi – palju õnne! Palju õnne Eesti Vabariigi saabuva sünnipäeva puhul.

Käesoleval aastal tähistame Eesti ühe olulisema kirjaniku Jaan Krossi 105. sünniaastapäeva. Jaan Kross on öelnud: „Kui palju on maailmas selliseid juhtumeid nagu Eesti puhul, et antakse kaks iseseisvumist ühe inimpõlve jooksul? Tõmmata kaks peavõitu, see on juba midagi väärt.“

Iseseisvus ei ole tulnud lihtsalt. Meie esivanemad on pidanud taluma võõrvõimu ja kannatusi.

Eesti Vabariigi loomine 1918. aastal oli märkimisväärne sündmus meie riigi ajaloos, mis sümboliseerib meie rahva võitlust, kohanemisvõimet ning soovi elada vabana omal maal. Täna seisame uhkelt selle pärandi kandjatena, olles tunnistajaks, kuidas meie riik on arenenud ja kasvanud läbi aastate ning kinnitanud oma koha maailmas. Meil on vabadus, oma keel, maa ja kultuur, oma riik!

Kuid vabadus ei ole iseenestmõistetav. Viimased aastad on meile teravalt meelde tuletanud, kui habras see võib olla. Ukraina rahvas on juba mitu aastat pidanud kaitsma oma õigust eksisteerida iseseisva ja vaba riigina. Nende võitlus meenutab meile meie enda ajalugu ning kohustab meid seisma demokraatia ja inimõiguste eest. Meie toetus Ukrainale ei ole ainult moraalne kohustus, vaid ka investeering rahu ja julgeoleku tagamisse kogu Euroopas. Vaid ühiselt tegutsedes suudame kaitsa neid väärtusi, mille nimel meie esiisad ja -emad on võidelnud.

Täna ei tähistame me ainult Eesti riigi sünnipäeva, vaid ka meie valla kogukonna tugevust ja ühtsust. Täna tunnustame kõiki meie valla inimesi, kes oma igapäevase töö ja pühendumisega on loonud meie ümber turvalise, hooliva ja elujõulise keskkonna.

Teie jagatud teadmised, oskused ja armastus oma kodukoha vastu on need, mis muudavad meie valla eriliseks. Teie igapäevased pingutused aitavad luua paremat homset meie lastele ja tulevastele põlvkondadele.

Aitäh Teile! Täna meil õpilasi ja õpetajaid. Kui heita pilk möödunud aastale, siis näeme seal meie õpilaste tubli tulemust, nii maakonna kui riigi olümpiaadidel ja spordivõistlustel.

Tänu kõigile panuse eest! See on meie väikeste koolidele suur tunnustus.

Täna vaatame ka tulevikku. Haljala valla, nagu kõigil omavalitsustel Eestis, on ees palju väljakutseid, kus pingeline eelarve nõuab otsuseid ja valikuid nii kohalike maksude, erinevate tasude kui soodustuste osas.

Enam kui 60% omavalitsuse eelarvest kulub haridusele – see on investeering meie laste ja noorte tulevikku. Peame mõtlema, kuidas olla jätkusuutlikud, et suudaksime pakkuda oma lastele parimat haridust kodukoha lähedal. Selleks vajame tugevat õpetajaskonda, kaasaegset

õpikeskkonda ja nutikaid lahendusi, mis tagavad kvaliteetse hariduse kõigile.

Meie kohus on luua tingimused, kus iga laps saab parima võimaliku stardipositsiooni eluks. Mul on hea meel, et selle aasta lõpuks valmib Võsu lasteaia- ja koolimaja esimene EHITUS ETAPP, mis võimaldab lasteaialastel kolida uutesse ruumidesse.

Hariduse kõrval on samavõrd oluline sotsiaalvaldkond. Meie eakad vääriksid parimat kohtlemist ka siis, kui nad enam ise toime ei tule. Hooldekodud ja kodune abi peavad olema kättesaadavad ja kvaliteetsed. Peame leidma lahendusi, mis tagavad kõigile inimväärse ja hooliva vanaduspõlve. See on meie kohustus ja vastutus üksteise ees.

Samuti peame üheskoos mõtlema, kuidas innustada meie inimesi rohkem liikuma ja oma tervise eest hoolitsema. Liikumine ei ole ainult sport, see on elukvaliteet ja hea enesetunde alus.

Kutsun kõiki liikuma, et parandada oma enesetunnet ja oleksime terved

2025. aastal möödub 500 aastat esimese eestikeelse raamatu ilmumisest ja me tähistame Eesti raamatu aastat. Külästage Haljala valla raamatukogusid. Meil on vallas ka nüüd oma Haldjas, mis vurab ringi mööda külateid ja toob raamatud Teile koju kätte.

Käesolev aasta on ka laulu- ja tantsupeo aasta – suur pidu, mis kannab meie rahvuslikku identiteeti ja traditsioone. Tunnustame ja hoiame põialt meie taidlajatele, kes annavad endast parima, et selle suursündmuseni jõuda. Oleme juba täna rõõmsad Teie pingutuse üle ja elame teile kaasa nii tantsumurul kui laulukare all. Ka sel aastal läbib laulupeotule teekond meie valda. Kanname seda tuld uhkusega.

Oma tulevikku saame kujundada üheskoos, toetudes meie kogukonna ühtsusele ja koostööle. Meie seas on palju inimesi, ettevõtteid ja ühendusi, kelle üle uhke olla. Haljala vald on täpselt nii suur ja vägev, kui suureks ja vägevaks teevad selle meie inimesed. Tahan tänada kõiki, kes on panustanud meie valla arengusse!

Ja lõpetuseks. Ühes demokraatlikus vabas riigis on äärmiselt olulisel kohal sõna- ja arvamusevabadus. Sõnad võivad innustada, meid motiveerida, sõnad võivad väljendada tänutunnet, toetust ja tunnustust. Sõnad võivad teha ka haiget, külvata viha, pettust, hajutada tähelepanu. Sõnu, mis on kord üle huulte tulnud, ei saa enam tagasi võtta. Sõna võib liita ja lahutada.

Kasutagem oma sõnu inimeste liitmiseks, mitte lahutamiseks. Kasutagem sõnu konstruktivseks kritiseerimiseks, mitte vaenu õhutamiseks.

Ma soovin, et me kingiksime oma armisale Haljala vallale Eesti sünnipäevaks rohkem rõõmu. Rohkem üksmeelt. Ja rohkem mõistmist. Olles ise headuse võrra rikkamad, saab kõik meie ümber parem.

Õnnitlen teid kõiki veelkord Eesti Vabariigi 107. aastapäeva puhul! Palju õnne Eesti!

Haljala vallas tähistati Eesti Vabariigi aastapäeva ja jagati tunnustusi

22. veebruaril toimus Haljala rahvamajas Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud vastuvõtt-kontsert, kus astusid üles kohalikud lauljad ja tantsijad ning anti kätte Haljala valla tunnustusavaldused.

Elutööpreemia pälvis Anne Kurepalu pühendumusega tehtud töö eest ajaloo ja looduse vahendamisel.

Nominendid elutööpreemiale olid Ille Ivanova ja Andrus Aasmäe.

Aasta tegijaid oli sellel korral kaks. Kogukondliku tegevuse valdkonnas kuulutati aasta tegijaks Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Haljala Püha Mauritiuse Kogudus Haljala kiriku renoveerimise eest.

Kultuuri- ja spordivaldkonnas oli aasta tegija sportlik noormees Kahro Pallon 2024. aasta sportlike saavutuste eest.

Aasta tegija nominentideks olid haridusvaldkonnas Enno Saaremõts, Metallituba OÜ ja The Fine Bedding Com-

pany OÜ ning kogukondliku tegevuse valdkonnas Reet Hääl.

Haljala valla tunnustuskirjasid anti sellel aastal välja kolm:

Kelli Kiipus – Ukulele luulefestivali korraldaja

Hugo Lepik – lahendustele orienteeritud abivalmis kogukonnaliige

Käsmu kogukond – Käsmu 500 juubelipidustuste korraldaja

Palju õnne kõikidele tublidele tegijatele!

Haljala valla elutööpreemiaga tunnusti Anne Kurepalu

18. veebruaril toimunud Haljala Vallavolikogu istungil otsustati, et tänavu pälvib Haljala valla elutööpreemia loodusgiid ja ajaloolane Anne Kurepalu.

Anne Kurepalu on silmapaistev giid ja ajaloolane, kelle teadmised ning pühendumus on aidanud tutvustada Lahemaa rahvusparki ja Haljala valda. Ta on aastakümneid elanud Haljala vallas ning tema teadlikkus ja armastus piirkonna ajaloo ja looduse vastu on teinud temast asendamatu teejuhi. Tema järjekindel töö Lahemaa elu ja pärimuse jäädvustamise nimel on ülimalt väärtuslik. 2023. aastal sai ta presidendid rahvaluulepreemia Lahemaa elu

ning pärimuse järjekindla jäädvustamise eest aastail 1972–2022 ning väljapaistvate kaastööde eest aastatel 2013–2022.

Anne Kurepalu on töötanud pikalt Lahemaa Rahvuspargis ning alates 2000. aastast tegutsenud vabakutseline giidina. Alates 2021. aastast on ta panustanud Lahemaa giidide koolitamisega. Tema kaasabil on kolme aastaga atesteeritud 75 giidi.

Haljala valla elutööpreemia antakse tunnustusavaldusena auväärsele ikka jõudnud füüsilisele isikule, kes oma pikaajalise pühendumusega tööalase või ühiskondliku tegevusega on andnud panuse Haljala valla hüvanguks või olnud muul viisil oma tege-

vusega erakordselt silmapaistev kohalik, vabariiklikul või rahvusvahelisel tasandil. Elutööpreemia antakse välja üks kord aastas kuni ühele isikule ning selle väljaandmisega kaasneb rahaline preemia, Haljala valla vapimärk ja elutööpreemia väljaandmist tõendav tunnistus.

Haljala vald tunnustab Anne Kurepalu elutööpreemiaga tema pühendumusega tehtud töö eest ajaloo ja looduse vahendamisel. Tunnustuse andis Haljala vallavanem talle üle Eesti Vabariigi aastapäeva eel.

Kent Kerner
Haljala valla arendus- ja kommunikatsioonijuht

Fotod: Ain Liiva, erakogu

Vallavalitsus kehtestas 21 vallateele ajutise liikluspiirangu

Haljala Vallavalitsuse 6. märtsi 2025 korralduse kohaselt on kehtestatud ajutine liikluspiirang 21-le valla teele lähtudes vajadusest tagada kevadisest lumefulamisest tingituna teede katete lagunemise ärahoidmine.	1. Veltsi tee (1900009) 2. Naelamäe tee (1903421) 3. Arulepiku tee (1903029) 4. Kärmu tee (1900002) 5. Vanamõisa - Sauste tee (1904208) 6. Annikvere - Noonu tee (8870101) 7. Allaste tee (1903206) 8. Jalumäe tee (1900005) 9. Koorejaama tee (1904209) 10. Abimajandi tee (1900011) 11. Eru ranna tee (8870125)	12. Eru küla tee (8870122) 13. Võhma-Joandu tee (8870162) 14. Kotkamägi-Aasumetsa (8870118) 15. Ilumäe-Uusküla (8870117) 16. Natturi küla tee (8870131) 17. Lahe-Lobi tee (8870130) 18. Pedasaare (8870132) 19. Kelmiküla tee, Palmse (8870115) 20. Kõrve kõrtsi tee (Sakusaare küla tee) (8870109) 21. Metsiku-Vila-Kakuvälja (8870108)	Ajutine liikluspiirang on kehtestatud kuni teede kandevõime taastumiseni. Liiklemine üle 8-tonnise registrimassiga transpordivahenditel lubatud antud teedel ainult Haljala valla majanduskeskuse kirjalikul loal.
Ajutine liikluspiirang keelab üle 8-tonnise registrimassiga transpordivahendite liikumise alljärgnevatel Haljala valla avalikult kasutatavatel teedel:			Lisainformatsioon: Avo Bergström Haljala valla majanduskeskuse juht tel 5621 7200

Lahemaal alustab kogukonnaturismi arenguprogramm

Ootame Lahemaa piirkonna külasid kandideerima üheaastasesse kogukonnaturismi arenguprogrammi, mille tulemusel luuakse 2026. a kevadeks Lahemaa külade tuurid. Arenguprogramm algab 23. aprillil ja jätkub sügisel. Kokku toimub kolm seminari, õppereis ning külatuuride esitlemine ja

testimine. Programmis valmib iga küla omapärast lähtuv turismioode - külatuur, millega tutvustatakse nii eesti kui ka inglise keeles küla pärandit ja loodust ning pakutakse kohalikku toitu. Programmis oodatakse osalema igast külast 2-3 inimest. Kogukonnaturismi programmis kandideerimiseks

palume hiljemalt 10. aprilliks saata vabas vormis soovivaldus: info@visitlahemaa.com. Lisainfo: kaisa@kolgakyla.ee, 5 239 239. Tegevused toimuvad MTÜ Arenduskoja LEADER koostööprojekti „Põhja-Eesti Paepealsed maitsed!“ raames koostöös Lahemaa Turismiühingu ja

MTÜga Ökokuller. Kaasrahasitanud Euroopa Liit.

Kaisa Linno
Lahemaa Turismiühingu juht

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

20. VEEBRUARI ISTUNG

Hajaasustuse programmi 2025. aasta taotlusvooru eelistatud sihtrühmade ja toetatavate valdkondade prioriteetsuse kehtestamine

Otsustati kehtestada hajaasustuse programmi 2025. aasta taotlusvoorus eelistatud sihtrühmadeks lastega pered, vanaduspensionärid ning majapidamised, mille leibkonda kuulub puudega isik(ud) ning kehtestati hajaasustuse programmi 2025. aasta taotlusvoorus toetatavate valdkondade prioriteetus järgmises järjestuses: veevarustussüsteemid, kanalisatsioonisüsteemid, juurdepääsuteed, autonoomsed elektrisüsteemid.

Kasutusloa andmine Võsu alevikus Laine tn 12 katastriüksusele püstitatud pansionaadi, majutushoone ja abihoone kasutamiseks

Otsustati anda kasutusluba Võsu alevikus Laine tn 12 (katastritunnus 19101:001:0720) alljärgnevate ehitiste kasutamiseks: pansionaat, majutushoone ja abihoone.

Võsu alevikus Mere põik 5//Võsu rand 1 ja Laine tn 12 katastriüksuste piiride muutmine

Otsustati nõustuda Haljala vallas, Võsu alevikus asuvate Mere põik 5//Võsu rand 1 katastriüksuse (registrios nr 5480631, katastritunnus 92201:001:0062, pindala 140576,0 m2, sihtotstarve 100% üldkasutatav maa) ja Laine tn 12 katastriüksuse (registrios nr 563031, katastritunnus 19101:001:0720, pindala 3588,0 m2, sihtotstarve 100% ärimaa) katastriüksuste vahelise piiride asukoha muutmisega.

Võsu alevikus Aasa tn 12a ja Aasa tn 10 katastriüksuste piiride muutmine

Otsustati nõustuda Haljala vallas, Võsu alevikus asuvate Aasa tn 12a katastriüksuse (registrios nr 1134231, katastritunnus 92201:003:1450, pindala 5095 m2, sihtotstarve 100% maatulundusmaa) ja Aasa tn 10 katastriüksuse (registrios nr 3505831, katastritunnus 92201:003:1340, pindala 1230 m2, sihtotstarve 100% elamumaa) katastriüksuste vahelise piiride asukoha muutmisega ning tunnistati kehtetuks Haljala Vallavalitsuse 23.01.2025 korraldus nr 18 „Võsu alevikus asuvate Aasa tn 12a ja Aasa tn 10 katastriüksuste piiride muutmine“.

Karepa külas Mereheina katastriüksuse jagamine

Otsustati nõustuda Haljala vallas Karepa külas asuva Mereheina katastriüksuse (registrios nr 3430431, katastritunnus 88703:003:0114, pindala 2521 m2, sihtotstarve 100% elamumaa) jagamisega kaheks eraldiseisvaks katastriüksuseks ning kinnitati moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Rahalise preemia suuruse määramine

Otsustati määrata 2024. aasta Haljala valla tunnustusavaldusega elutööpreemia kaasneva rahalise preemia suurusseks 1750 (üks tuhat seitsesada viiskümmend) eurot koos maksudega ning 2024. aasta Haljala valla tunnustusavaldusega aasta tegija kaasneva rahalise preemia suuruseks 650 (kuusada viiskümmend) eurot koos maksudega.

Haljala valla aasta tegijad 2024

Otsustati anda tunnustusavaldus Haljala valla aasta tegija 2024 kogukondliku tegevuse valdkonnas Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Haljala Püha Mauritiuse Kogudusele Haljala kiriku renoveerimise eest ning kultuuri- ja spordivaldkonnas Kahro Pallenile 2024. aasta sportlike saavutuste eest.

Haljala valla tunnustuskirjade andmine

Otsustati anda Haljala valla tunnustuskiri: Käsnu kogukonnale – Käsnu 500 juubelipidustuse korraldaja; Enno Saaremõtsale – hooliv kogukonnaliige, usaldusväärne ja pühendunud koolielu tugisammas; Hugo Lepikule – lahendustele orienteeritud abivalmis kogukonnaliige; Kelli Kiipusele – Ukulele luulefestivali korraldaja.

Vallavara tasuta kasutusse andmine MTÜ-le Käsnu Külaselts

Otsustati lõpetada ennetähtaegselt poolte kokkuleppel MTÜ Käsnu Külaselts ja Vihula Vallavalitsuse vahel 01.06.2006 sõlmitud „Vara tasuta kasutamise leping“ (dokumendiregistris number 5/2006) ning anda MTÜ-le Käsnu Külaselts (registrinumber 80228881) otsustuskorras tasuta kasutada Käsnu külas Nooruse tänav tänav 4 kinnistul (katastritunnus 92201:014:1360) asuva Käsnu rahvamaja kinnistu ning sõlmida vallavara tasuta kasutamise leping tähtajaga kuni 01.02.2035.

Loa andmine avaliku ürituse korraldamiseks

Otsustati lubada Arno Elleril korraldada 8. märtsil 2025. a kell 08.00 kuni kell 19.00 Haljala vallas asuvatel kohalikel Võhma - Uusküla - Ilumäe ja Eru - Tõugu - Võhma külade teelõikudel avalik üritus „ Palmse 1+1 Rahvasprint 2025“.

Enampakkumise tulemuste kinnitamine

Otsustati tunnistada kinnistu aadressil Viru tn 6, Võsu alevik (335/738 mõttelist osa kinnisasjast ja eriomandi ese eluruum nr 1, mille üldpind on 33,50 m2, katastritunnus 92201:001:0021) osas enampakkumise parimaks pakkumiseks Hanno Muldma pakkumine maksumusega 135 000 (sada kolmkümmend viis tuhat) eurot, kuna nimetatud pakkumine on kõrgeima ostuhinnaga esitatud pakkumine.

Info ja muud küsimused

Vallavanem andis ülevaate 18.02.2025 toimunud paikvaatlusest seoses haldusasjaga nr 3–23–561.

6. MÄRTSI ISTUNG

Väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulude eest tasumine ja väiksema sissetulekuhüvitise määramine

Otsustati tasuda tagasiulatuvalt alates 27.02.2025 kahe isiku väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse hoolduskulud summas kuni 650 eurot kuus ning määrati väiksema sissetuleku hüvitis.

Tegevusloa andmine projektlaagritele

Otsustati anda tegevusluba MTÜ Tallinn Reval Rotary Klubi (80394958) Haljala vallas Käsnu külas aadressil Neeme tee 70 korraldatavale Päikeselaagritele perioodil 26.06.-02.07.2025.

Liikluspiirangute kehtestamine

Otsustati kehtestada alates 07.03.2025 kuni teede kandevõime taastumiseni üle 8-tonnise registrimassiga transpordivahendite liikluskeeld järgmistel Haljala valla avalikult kasutatavatel teedel (piirang kehtib kogu tee ulatuses): Veltsi tee, Naelamäe tee, Arulepiku tee, Kärmu tee, Vanamõisa - Sauste tee, Annikvere - Noonu tee, Allaste tee, Jalumäe tee, Koorejaama tee, Abimajandi tee, Eru ranna tee, Eru küla tee, Võhma-Joandu tee, Kotkamägi-Aasumetsa,

Ilumäe-Uusküla, Natturi küla tee, Lahe-Lobi tee, Pedasaare, Kelmiküla tee, Palmse, Kõrve kõrtsi tee (Sakusaare küla tee), Metsiku-Vila-Kakuvälja.

Loa andmine Rakvere Maraton MTÜ-le avaliku ürituse korraldamiseks

Otsustati lubada Rakvere Maraton MTÜ-l korraldada 28. juunil 2025 kell 7.00-19.00 Võsu ja Käsnu alevikes ja võistlustrassil Käsnu lahes avalik üritus „Open Water Estonia“.

Loa andmine Rakvere Maraton MTÜ-le avaliku ürituse korraldamiseks

Otsustati lubada Rakvere Maraton MTÜ-l korraldada 29. juunil 2025 kell 8.00-16.00 Võsu alevikus ja taotluses toodud liikumismarsruudil avalik üritus „Võsu Südasuve Challenge“.

Loa andmine Sky Management OÜ-le avaliku ürituse korraldamiseks

Otsustati lubada Sky Management OÜ-l (registrikood 12678410) korraldada 10.07, 12.07, 17.07 ja 19.07.2025 kell 18.00-22.30 Haljala vallas Võsu alevikus Võsu sadamas avalik üritus „Võsu Sadamakontserdid 2025“.

Lääne-Viru maakonna arengustrateegia tegevuskava 2025-2028 heakskiitmine (volikogu otsuse eelnõu)

Otsustati esitada vallavolikogule otsuse eelnõu Lääne-Viru maakonna arengustrateegia tegevuskava 2025-2028 heakskiitmine.

Volituste andmine hädaolukorraseaduses sätestatud ülesannete täitmiseks

Otsustati määrata hädaolukorra seaduses sätestatud ülesannete täitmisel vallavalitsuse, valla ametiasutuse ja ametiasutuse arendus- ja kommunikatsiooniteenistuse volitused.

Vallavara kasutusse andmine otsustuskorras

Otsustati anda otsustuskorras Spordiklubi Haljala NGU-le (registrikood 80629456) kasutusse Haljala vallale kuuluv korteriomand üldpinnaga 39,40 ruutmeetrit aadressil Haljala alevik Tallinna mnt 6-8 tähtajaga kuni 30.04.2025.

Info ja muud küsimused

Vallavanem andis vallavalitsuse liikmetele teada, et vallavalitsus ametiasutusena algatab sundvalduse seadmise

menetluse Eru külas. Menetluse käigus analüüsitakse läbi järgmised võimalikud juurdepääsud:

Eru küla teelt (887012) läbi Pääsukese, Arni ja Männiku-Arni kinnistu;

Eru küla teelt (887012) läbi Ranna-Aarni, Arni ja Männiku-Arni kinnistu (ülevalt poolt);

Eru küla teelt (887012) läbi Ranna-Aarni, Arni ja Männiku-Arni kinnistu (alt poolt).

13. MÄRTSI ISTUNG

Raha eraldamine valla eelarvest

Otsustati eraldada Haljala valla 2025. aasta eelarvest Spordiklubi Haljala NGU-le (registrikood 80629456) sporditegevuse toetamiseks ja spordiklubi tegevuste läbiviimiseks toetust kokku 2500 eurot.

Loa andmine hankemenetluse läbiviimiseks ja rahalise kohustuse võtmiseks (volikogu otsuse eelnõu)

Otsustati esitada vallavolikogule otsuse eelnõu Loa andmine hankemenetluse läbiviimiseks ja rahalise kohustuse võtmiseks.

Otsuse eelnõu kohaselt taotleb vallavalitsus volikogu poolset luba läbi viia hankemenetlus vallale elektrigeneraatori soetamiseks.

Loa andmine hankemenetluse läbiviimiseks ja rahalise kohustuse võtmiseks (volikogu otsuse eelnõu)

Otsustati esitada vallavolikogule otsuse eelnõu Loa andmine hankemenetluse läbiviimiseks ja rahalise kohustuse võtmiseks.

Otsuse eelnõu kohaselt taotleb vallavalitsus volikogu poolset luba läbi viia hankemenetlus Haljala koolihoone juurdeehituse projekteerimiseks.

Haljala valla teehoiukava 2025-2028 eelnõu avalikustamisest saanud ettepanekute läbivaatamine, ettepanekute osas arvamuse kujundamine ja uuendatud eelnõu esitamine volikogule

Haljala valla teehoiukava 2025-2028 eelnõu oli avalikustamisel 25. veebruarist kuni 11. märtsini. Avalikustamisest saanud ettepanekud vaatas vallavalitsus läbi ning kujundas ettepanekute osas oma arvamuse.

Otsustati esitada Haljala valla teehoiukava 2025-2028 eelnõu ning avalikustamise käigus saanud ettepanekud ja vallavalitsuse seisukohad Haljala Vallavolikogule menetlemiseks.

Kogukondade valmisolek kriisiolukordadeks tugevneb

MTÜ Võhma Seltsimaja algatusel ja Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toetusel toimus 2024. aasta sügisest kuni 2025. aasta märtsini Haljala valla kantide kriisiplaanide koostamise koolitusprogramm, mille eesmärgiks oli suurendada kohalike kogukondade teadlikkust ja valmisolekut kriisiolukordadeks.

Kokku toimus viis koolitusüritust, kus osales ligikaudu 150 inimest erinevatest Haljala valla kantidest – Karepalt, Võhma-Palmsest, Vösult, Vihulast, Käästust ja Aaspere kandist. Haljala kandist osales aktiivselt Auküla ning Sagadi-Vergi kandis tegelevad oma kolme küla ühise kriisiplaani koostamisega Natturi, Pedassaare ja Koolimäe. Koolitusprogrammi

lābivijja MTÜ Estlander eesotsas Erki Vaikrega tōōtas Essu ja Varangu kantide kriisiplaanidega.

Koolituspāevadel osalejad said vārtuslikku ōppematerjali ning kasulikke nōuandeid, kuidas koostada kogukondlik kriisiplaan, kuidas leida ja kaasata vōtmetāhtsusega inimesi ning millised

on kōige olulisemad sammud kriisiolukordadeks valmistumisel. Kindlasti suurenes oluliselt koolitusprogrammi lābinute teadlikkus riskidest ja parimatest lahendus-test, mis aitavad kriisiolukordades kiirelt ja tōhusalt tegutseda.

MTÜ Vōhma Seltsimaja tānab kōiki osalejaid, koolitajaid ning

valla kriisikomisjoni liikmeid, kes panustasid sellesse olulisse ettevōtmisesse. Kogukondade tugevus peitub teadlikkuse tōsus ja ūhtsuses ning ūhine valmisolek aitab kriisiolukordades kindlamalt tegutseda ning vōimalikeks kriisideks paremini valmistuda.

Loodame jātkata konkreetsete vāliōppuste ja -koolitustega koostōos Pāasteameti ja meie koolitusprogrammi lābivijja MTÜ-ga Estlander.

Koolitusteemade ja kriisiplaanide kohta saab rohkem infot ja koolitusmaterjale MTÜ Vōhma Seltsimaja kaudu.

MTÜ Vōhma Seltsimaja nimel
Anneli Kivisaar

Mālestuspink Salme Heinlale

Salme Heinlale (1929 –2018), ōpetajale ja koolijuhile, kodupaiga ajaloo uurijale ning talletajale, mālestuspingi rajamise idee sūndis Haljala kooli vilistlastel.

*Kus on minu kaerakūlv,
nisupōld ja rukkilōikus?
See oli kooli klassitoas:
Seal oli vālte māāramist,
Oli kirjandust ja kāānamist –
Olid tōō ja rōōmud koos.
(S. Heinla)*

Salme lapsepōlv mōōdus Virumaal Pōlula lāhedal Lavi metsavahitalus. Siit algas ka karjasepōli ja koolitee Pōlula Algekoolis (1937–1943). Lapsena oli tal soov saada ōpetajaks – sestap astus ta Rakvere II Gūmnaasiumi lōpetamise jārel Rakvere ōpetajate Seminari, mille lōpetas 1948. aastal. Paralleelselt ōpetajatōōga Pōlula 7-kl koolis jātkaas ta ōpinguid Tallinna ōpetajate Instituudis, misjārel suunati eesti keele ōpetajaks Petseri II 7-kl kooli (1952). Peale aastat Petseris lāks Salme tagasi oma kodukooli Pōlulasse – nūūd juba ōppealajuhataja ja eesti keele ōpetajana. 1956. aastal viis elutee ta Haljallasse, kus tōōtas eesti keele ōpetajana kuni 1984. aastani. Aastatel 1968–1980 oli ta ka Haljala 8-kl kooli direktor.

Direktor Salme Heinla ajas oma vaikselt moel, kuid suure kohusetundega Haljala kooli asja. Selle vālistē mārkidena saame jārgmise rea: internaadimaja ehitamine, ōpetajate maja ehituse lōpetamine, koolimaja keskkūtte ja veevārgi paigaldamine, kooliaeda bas-

seini rajamine, kabinetssūsteemi loomine, vōimla ehituse alustamine. Kooli majandusprobleeme aitas suures osas lahendada kolhoos. Direktorina pidas ta ōppeedukuse kōrval prioriteetideks ilusat kooliūmbrust, kooliaeda, loodus-alast tōōd, kodu-uurimist, huviringe. Tema teene oli ka kooli muuseumitoa organiseerimine ja

sellest Haljala koduloomuuseumi vāljaarendamine. Aastaid tegi ta kaastōōd Kirjandusmuuseumile ja ERMile.

Kolleegide sōnul ei kutsutud teda kunagi direktoriks, vaid lihtsalt Salmeks. See polnud familiarsus, vaid ūhtekuuluvustunne. Ōpilastele on ta meelde jāānud vāga hea kirjandusōpetajana, lahke ja sūdamliku inimesena, kelle sōnal oli kaalu. Tema kāe all said selgeks koolipidude nāidendid ja deklamatsioonid.

Oma mōtteid on Salme osanud kenasti sōnadesse seada mitte ainult aktusekōnedes – tema sulest on ilmunud kaks Haljala koduloolist ja viis luuleraamatut. Tema luules peegeldub metsade rüpes asunud kodutalust kaasa saadud loodusetunnetus ning armastus oma maa ja rahva vastu.

„Iga pōlvkond elab oma ajapildi sees, kujundab ja loob seda. Nāhtavate mārkidena jāāvad maha ehitatud majad, olgu need

kodud ja ūhiskondlikud hooned. /.../ Vanad majad, vanad puud on osa meie pārandkultuurist, mille hoidmine rāāgib juba iga pōlvkonna kultuurist vōi kultuuritusest,“ on kirjutanud Salme Heinla.

*Kōik alles jāāb
Siin sinise taeva all
Puud ōitest mārjadieni
Ja inimesed pōlvest pōlve
Jāāb kestma
Elu igavene ring.
(S. Heinla)*

Ūleskutse Eesti 100. sūnnipāevaks tammesid istutada sai Salme Heinla ja Haljala kooli koostōos teoks juba 2016. aastal, kui istutati kooli juurde tammeallee. 1969. aastal Haljallasse istutatud poop-puuallee mōtte algataja oli samuti Salme Heinla – nii ongi 2016. aasta Virumaa Teatajas nimetatud teda alleede emaks.

On sūmboolne, et kavandatav mālestuspink on tammine, samuti, et soovime pingi paika saada tarkusepāevaks, 1. septembriks. Vāhem eriline ei ole seegi, et pikaaegse emakeeleōpetaja ja koolijuhhi mālestuspingiks avame toetusvōimaluse emakeelepāeval, 14. mārtsil.

Kavandi autor on skulptor Mati Karmin, teostajad Oliver Kannaste – EKA puidu ja maketitōōkoja juhataja, Avo Trigel – EKA Puidu- ja maketitōōkoja meister.

Emakeelepāeval sūmboolselt vāljakuulutamine, soov saada paika 1. septembriks

Ootame annetusi: MTÜ Ōpetaja Autāhis EE802200221050802943

VAJAD ABI KRIISIS PAREMAKS TOIMETULEKUKS?

Telli kriisiks valmisoleku koolitus: kriisikoolitus@paasteamet.ee

Koolitus on tasuta ja seda saavad tellida kõik: omavalitsused, kogukonnad, asutused, ettevõtted infopäevadele, koolitustele, suvepäevadele.

- Elanikkonnakaitse • Hädaloogikordad ja elutāhtsate teenuste katkestused •
- Isiklik ettevalmistus ja kriisivarud • Evakuatsioon ja varjumine •
- Ohuteavitus ja usaldusvārsed infoallikad • Planeerimine ja koostōō •

PĀASTEAMET

Vōsul kogunetakse kogemuste jagamiseks

Projekti “Meelespea loengusari Kogemuste kohtumised Vōsul” raames toimus kohtumine suure tele- ja koolitajakogemusega meedia- ja kommunikatsioonieksperti Raul Rebasega 28. veebruaril Vōsu Rannaklubi saalis.

Loengu teemaks oli „Valeinfo levik“. Kohale oli tulnud 55 huvilist, mis oli meie jaoks oodatust enam ning nāitab selgelt taloise koolituste sarja vajalikkust kohalikele elanikele.

Raul Rebane rāākis lahti olulised reeglid ja pōhimōtted, mis aitavad meediat kriitilise pilguga jālgida. Kohtumine oli inspireeriv ja mōtlemapanev ning informatiivne: infot tuleb tarbida teadlikult ning kindlasti allikaid kontrollida. Tānapāeval ei saa enam uskuda kōike, mis kusagil kirjutatakse vōi rāāgitakse, vahel vōib valeinfo olla peidetud vāgagi usaldusvāarse maski taha. Kōlama jāi lause: „Ennast kiitmast ma ei vāsi.“ Ta rōhutas, kui oluline on jātta endast jālg, kirjutada OMA LUGU.

Raul julgustas meid suhtlema rohkem nooremate pōlvkondadega: jagama oma lugusid, kogemusi ning mōistmisi. Need kōik vōivad olla noorematele suurema vārtusega, kui me ehk arvaksime. Noored jāllegi aitavad meil mōista tānapāeva noorte arusaamist maailmast. Kohtumine Raul Rebasega kinnitas, et meil kōigil on oma lugu, mida jagada. Olgu see lugu kui tahes vāike, see on vārtuslik ja vōib anda alget uute ning suuremate lugude tekkimiseks. Kuulati suure huviga ja kyllap igāuks sai sealt endale vajalikk.

Meelespea seltsi ESF+ projekti „Kogemuste kohtumised Vōsul“ raames toimub jārgmine pōnev loeng juba aprillis – Marju Kōivupuu tuleb 11.04 kell 14.00 rāākima rahvameditsiinit.

Tōotab tulla jārjekordne pōnev pāev, kus saame rohkem teada rahvameditsiini ajaloo ja tānapāevast, eestlaste uskumustest ning kas tōesti saab iga tōve vastu vanarahva tarkustest abi.

Ootame huvilisi etteregistreerima, sest koolituse jooksul pakume osalejatele ka kohvi ning kehakinnitust! Oma huvist anna mārku Liile telefonil 5335 9340.

Projekt viiakse ellu MTÜ Arenduskoja ūhisstrateegias sisalduva ESF+ meetme 4.1 „Sotsiaalne kaasatus kogukondades“ raames. Sihtrühm: piirkonna elanikud vanuses 55+. Projekti kaasrahastab Euroopa Liit.

Pensione ja sotsiaaltoetusi puudutavad muudatused

1. aprillist 2025 jõustuvad mitmed pensione ja sotsiaaltoetusi puudutavad muudatused, mis mõjutavad nii pensionāride ja toetusesaajate igakuiseid sissetulekuid kui ka maksuarvestust. Toome vālja peamised uuendused, mida pensionāridel ja sotsiaaltoetuste saajatel on oluline teada.

PENSIONID JA TOETUSED LAEKUVAD APRILLIS HILJEM

Pensionid ja sotsiaaltoetused makstakse vālja 5. kuupāeval, kui see langeb tōōpāevale. Tānavu aprillis langeb 5. kuupāev nādalavahetusele, mistōttu laekuvad pensionid saajate kontodele 7. aprilli ehk esmaspāeva jooksul. Palume pensionāridel ja toetuste saajatel arvestada vōimaliku hilisemalaekumisega ning planeerida

sellest lāhtuvalt oma tegemisi.

PENSIONITE INDEKSEERIMINE 1. APRILLIL

Iga-aastase indekseerimisega korrigeeritakse nii pensioni baasosa kui ka aastahinnnet, et sālilitada pensionite ostujōud vastavalt palkade ja hindade muutusele. Sel aastal tōusevad pensionid alates 1. aprillist 5,7%. Keskmine vanaduspension tōuseb 817 euroni ja rahvapension 393 euroni. Iga pensionāri tāpne pensionisumma selgub lōplikult pārast indekseerimist ja oma pensioni suurust saab vaadata eesti.ee portaalist.

MAKSUVABA TULU ARVESTUS

Vanaduspensioniealiste maksuvaba tulu on jātkuvalt 776 eurot. Kui

pension on suurem kui 776 eurot, tuleb tulumaksu maksta vaid seda summat ūletava osa pealt (nāiteks: pension on 800 eurot, tulumaksu peab maksma summalt 800-776=24 euro eest). Kui pension on inimese ainuke sissetulek, siis ta ei pea tulusid eraldi deklareerima.

Tōotavad pensionārid peavad jālgima, et kui nende pension on vāiksem kui 776 eurot, saavad nad ūlejāānud maksuvaba tulu rakendada muudele tuludele, nāiteks tōotasule. Pensionitōus vōib vāhendada maksuvaba tulu osa tōōtasult, mistōttu soovitame pensionāridel oma maksuarvestus ūle vaadata ja vajadusel teha muudatusi Maksu- ja Tolliameti iseteeninduses.

KOJUKANDE TEENUSE HIND MUUTUB

22. mārtsist 2025 kehtib kojukande teenusele uus hind. Kui seni maksis teenus 7,37 eurot, siis alates edaspidi maksavad oma pensionit vōi toetusi kojukandena soovijad 8,61 eurot. Kōikidele kojukandeteenuse saajatele teavitati muudatustest aegsasti personaalselt. Hinnatōus on tingitud uue lepingu sōlmimisest teenusepakkujaga ja teenuseosutaja suurenenud kuludest. Muudatus puudutab neid pensioni- ja toetusesaajaid, kes kojukande eest ise tasuvad.

Kui vajate tāiendavat teavet vōi selgitusi, vōtke palun ūhendust sotsiaalkindlustusametiga telefonil 612 1360 vōi info@sotsiaalkindlustusamet.ee

Sotsiaalkindlustusamet

Kultuuri- ja sporditöo- spetsialistina asus ametisse Joosep Perandi

Joosepi (pildil) ülesanne on koos meeskonnaga edendada meie kogukonna kultuuri- ja spordielu, luues põnevaid sündmusi ja toetades erinevaid algatusi.

Soovime Joosepile palju edu, inspiratsiooni ja meeldivaid koostööhetki meie kogukonnas!

Vivian Lepa
Kultuuri-ja vabaajakeskuse juht

Avatud on disainirebase hääletusvoor

Võistlusele olid oodatud osalema taaskasutustooted, projektiks olid noortel täitsa vabad käed. Osaleja teadis ise, kas õmbles vanaisa vanadest teksadest endale kleidi, tuunis vanaema jalgrattast uue igiliikuri, taastas mõne vana mööblieseme, tegi prügist kunsti vms. Tuli lihtsalt oma fantaasial lennata lasta ja välja tulid väga ägedad projektid!

Nüüd on teie kord - saate hääletada oma lemmiku poolt (lemmikuid võib olla ka mitu).

Rahvahääletus kestab kuni 31.03.2025 kell 23.59 – hääletada saab www.kuvake.ee lehel.

Haljala rahvamajas saab 15.03-15.04 vaadata Airin Lehesoo maalide näitust.

14. märtsil kell 18:00 Haljala spordihoones teine Luik Triplets Team-i jõutrenn Haljals. Trennid hakkavad toimuva spordihoones üle nädala reedeti kell 18:00. Järgmine trenn toimub 28.03.2025. Info www.kuvake.ee

Haljala ajaloopäev kutsub avastama kodukandi pärandit

27. märtsil kell 10:00 toimub Haljala rahvamajas Haljala ajaloopäev, mis pakub süvitsi minevaid ettekandeid ja avastamisrõõmu nii kohaliku ajaloo huvilistele kui ka laiemale publikule.

Ajaloopäeval esinevad oma ala spetsialistid ja kodukandi ajaloo uurijad. Ettekanded käsitlevad nii hariduselu ajalugu, Struve geodeetilist kaart ja UNESCO maailmapärandit kui ka Haljala kiriku aardeid ja kihelkonna maamärke. Lisaks ettekanetele on kavas ka ringkäik Haljala radadel ning võimalus kohtuda kogukonna heaks tegutseva MTÜ Klots liikmetega

AJAKAVA:

10:00 Päeva algus

10:15 Lemmi Karmin, kooliajaloo uurija: "Haljala kihelkonna hariduselu läbi aegade"

11:00 Marko Reikap, UNESCO maailmapärandi

huviline: "Struve kaarest ja UNESCO maailmapärandist"

12:00 Ringkäik Haljala radadel

12:30 Mirjam Abel, Muinsuskaitseameti nõunik: "Haljala kiriku aarded" Haljala kirikus.

13:00 Kohvipaus Haljala koolis

13:20 Egon Mets, ajalooõpetaja ja kodukandi ajaloo uurija: "Haljala kihelkond ja selle maamärgid: ajalooline ülevaade"

14:20 Kohtumine MTÜ Klots liikmetega

Kogu päeva vältel on rahvamajas avatud näitus Haljalat puudutavatest trükistest ja käsikirjadest.

Osalemine on tasuta, kuid palume oma tulekust eelnevalt teada anda e-posti teel aadressil marge@viruinstituut.ee või telefonil +372 5646 3471. Ajaloo päeva korraldavad Viru Instituut ja Haljala kultuuri-ja vabaajakeskus.

Kakerdajad 5

Kakerdajate rahvatantsurühm tähistab 5. sünnipäeva! Tule saa osa vahvast sünnipäeva-peost ja naljakuu tantsuõhtust, kus esinevad sünnipäevalapsed ise ehk Kakerdajad, nende head sõbrad ning lõbus ansambel Ahoi!

Millal ja kus? 11. aprillil kell 19:00 Haljala Rahvamajas.

Täiendav info ürituse kohta juba varsti Kuvakese lehel www.kuvake.ee – püsi lainel!

Kohtumiseni peol!

PILTUUDIS

Haljala rahvamaja naistepäeval esines Ant Nurhan

Küsitlus Haljala valla kultuuri-, spordi- ja vabaajategevuste kohta

Kuigi vastuseid on juba päris palju, siis veidikene on veel puudu. Seega pikendasime küsitlusele vastamise aega 31. märtsini!

Soovime muuta Haljala valla kultuuri-, spordi- ja vabaajategevused mitmekesisemaks ja vastavalt Teie ootustele paremaks. Selleks vajame just teie arvamust ja ettepanekuid! Täida küsitlus aadressil bit.ly/haljalakuvake-kysitus või paberkanalil Haljala vallavalitsuses või Haljala rahvamajas.

Küsitluses saate jagada oma kogemusi ja ootusi seoses rahvamaja, spordihoonete ja noortekeskuste tegevustega ning kultuuri- ja spordisündmustega Haljala vallas.

Vastata võivad kõik Haljala valla inimesed – oluline on iga arvamus! Teie tagasiside aitab meil luua sisukamaid sündmusi, parandada olemasolevaid teenuseid ning arendada valla kultuuri- spordi ja vabaajategevusi kõigi jaoks paremaks.

Küsitlusele vastamine võtab umbes 5–10 minutit.

Küsitlus on anonüümne.

Aitäh, et panustate meie kogukonna arengusse!

bit.ly/haljalakuvake-kysitus

VASTA KÜSITLUSELE – IGA ARVAMUS LOEB!

Hes Haljala valla elanik –
JAGA OMA ARVAMUST
HALJALA VALLA
KULTUURI-, SPORDI- JA
VABA AJATEGEVUSTE
KOHTA!

18.04.2025
MUNADEPÜHA
Aaretejaht
LASTEAIALASTE

HALJALA STADIONIL

Kell 11:00–13:00 Kindlat stardiaega ei ole
Osalemistasu 12.–
Sisaldab küllusliku kingikotti armsa jänkukaitsuka
ja vahvate käsitööallatuste näol

Vajalik eettregistreerimine! Ainult 25 kohta!
artemou@gmail.com või 56911491
Jälgi üritust Facebookis - Haljala munadepüha aaretejaht

Toomas Kall: komöödia
kahest naisest kahes osas

ANNE PALUVER HANNES VORNO

MULLE HUUMOR MEELDIB

KOMÖÖDIATEATER

Haljala rahvamajas 12.04.2025 kell 19:00

Täispilet 26€ Sooduspilet 24€

Pileteid saab osta: Piletilevist, Piletimaailmast ja Haljala rahvamajast
Helista palun ette: +372 5646 3471

Jan Uuspõld lähed koju

Andres Maimiku ja Rain Toiki film

"Kallis, mul läheb veidi kauem"

Haljala rahvamajas 1.04.2025 kell 19:00

Täispilet 6€ Sooduspilet 5€

Pileteid saab osta: Haljala rahvamajast kohapealt või vali kohad Fientast

HALJALA NOORTEKESKUS ON AVATUD

E-R 12:00–18:00 Tallinna mnt 13, Haljala
haljalanoortekas@haljalavald.ee
Jälgi meid facebookist ja instagramist.

VÕSU NOORTEKESKUS ON AVATUD

E-R 12:00 – 18:00
vosu.noortekas@haljalavald.ee
Jälgi meid facebookist ja instagramist

Kogu infot kultuuri-, spordi ja vabaajategevuste kohta vaata www.kuvake.ee
Kirjuta kuvake@haljala.ee

VÕSU SPORDIHOONE AVATUD:

E-R 10:00–21:00
L-P 10:00 – 18:00

HALJALA SPORDIHOONE AVATUD:

E-R: 15.00 – 21.30;
L: SULETUD
P: 12.00 – 18.00.

Broneeri aeg läbi Bookluxi kodulehel
kuvake.ee/sport

Haljala Kooli emakeelenädal tõi fookusesse eesti keele ilu ja tähenduse

Haljala Koolis tähistati emakeelenädalat sisukalt ja mitmekesiselt, eesmärk oli tõsta esile eesti keele tähtsust ning pakkuda õpilastele võimalusi keeleoskuse arendamiseks.

Esmaspäeval avati emakeelenädal kooli kogunemisel, kus eesti keele õpetaja Kadri Assin rääkis emakeelepäeva tähendusest ja ajaloost. Ta meenutas, et 14. märtsi tähistatakse Eesti rahvusliku ärkamisaja suurkuju Kristjan Jaak Petersoni sünniaastapäeval. Just tema oli see, kes 19. sajandi alguses küsis: „Kas siis selle maa keel laulu tuules ei või taevani tõustes üles igavikku omale otsida?“ See mõte elab edasi igas keelekasutajas ning tuletab meelde emakeele väärtust. Kogunemise lõpetuseks esinesid II kooliastme noored kaunite luuletustega.

Nädala jooksul rikastasid õppetööd mitmed külalisõpetajad, kes olid tulnud meile külla kooli sünnipäeva tähistama. Liites nädala kaks külge – sünnipäev ja emakeel – tutvustasid nad eesti keele kasutusvõimalusi erinevates eluvaldkondades, näiteks ajakirjanduses, kirjanduses ja avalikus suhtluses. Samuti rõhutati keeleoskuse olulisust karjääriavalduste avamisel.

Neljapäev oli eriline päev I kooliastme õpilaste jaoks – toimus luulevõistlus, kus igast klassist astus koolikaaslaste ette 5–7 julget etlejat. Noored esitasid omavalitud Eesti luuletaja luuletuse, näidates oma esinemisostkust kui ka süvenemist luuletuste sisusse. Samal päeval toimus ka funktsionaalse lugemise päev, mille raames sai erinevates ainetundides lahendada lugemisülesandeid, mis panid proovile õpilaste oskuse mõista ja analüüsida teksti eri kontekstides.

Emakeelenädala kulminatsiooniks oli reede, 14. märts – emakeelepäev. Sel päeval viis eesti keele õpetaja Kristel Seliste läbi traditsioonilise etteütlu, kus osales kogu koolipere. See oli hea võimalus testida oma õigekirjaoskust ja kesken-dumisevõimet ning samal ajal ühendada kogu koolipere ühise keeletoe kaudu.

Haljala Kooli emakeelenädal tõi taas esile eesti keele ilu ja vajalikkuse ning pakkus õpilastele võimalusi oma keeleoskust arendada ja väärtustada.

Greete Toming
Arendusjuht
Haljala Kool

Haljala Kooli poisid krooniti Lääne-Virumaa 3x3 meistriteks

Haljala Kooli korvpallipoisid näitasid taas oma oskusi ja tugevat meeskonnavaimu, võites Lääne-Virumaa meistrivõistlused 3x3 korvpallis, mis toimusid Kundas 13. märtsil.

8.–9. klasside vanuseklassis võistelnud Haljala meeskond, kuhu kuulusid Martten Toomejõe, Kaspar Heinla, Sander Kaldma ja Marcus Märten Vainumäe, võitis kõik kohtumised, näidates turniiril kindlat ülekaalu. Kokku osales võistlustel 13 võistkonda erinevatest koolidest, kuid Haljala esindus jäi kõigile alistamatuks.

Haljala on juba aastaid tuntud kui tugev korvpallikants, kust on sirgunud mitmeid andekaid mängijaid. Kohalikud noored

on pikaajaliselt treeninud treener Madis Putko käe all, kelle juhendamisel on saavutatud edu nii maakondlikel kui ka vabariiklikel turniiridel. Kindlasti on see vaid järjekordne samm Haljala korvpalli jätkuvas eduloos.

Suur tänu toetavale lapsevanemale ja korvpallientusiastile Marco Aitmanile, kelle panus ja innustus on aidanud kaasa poiste headele tulemustele. Palju õnne võidukale nelikule ja edu edaspidiseks!

Greete Toming
Arendusjuht
Haljala Kool

Lisaks enda mängudele jälgiti huviga ka teiste võistluseid. Foto: Marco Aitman

Haljala kooli sünnipäevanädal tõi inspireerivaid kohtumisi

Märtsi teisel nädalal tähistasime 338 aasta möödumist ajast, mida võime lugeda hariduselu alguseks Haljalas, ühtlasi möödus kaks aastat meie uue koolihoone avamisest. Sünnipäevanädalal olid koolis erilised külalised – vilistlased, lapsevanemad ja teised kooliga seotud inimesed, kes jagasid oma lugusid, teadmisi ja kogemusi.

Meie eesmärk oli tuua õpilaste ette päriselu kogemused ja näidata, kuidas koolis õpitav seotub tulevikuga. Erinevate elualade esindajad aitasid lastel paremini mõista, milliseid võimalusi maailm pakub ning milliseid oskusi ja teadmisi erinevad ametid vajavad. Lisaks tugevdasime koolikogukonna sidemeid ja tööme kooliellu värskeid vaatenurki.

Külalistunnid tõid igasse klassi huvitavaid kohtumisi ja uusi teadmisi. 3.B klassi külastas õpetaja Erja, kes rääkis oma kooliajast ja näitas vanu koolimälestusi – tunnistust, oktoobrilapse, pioneeri ja komsomolimärke. 3.A klass sai osa Egon Metsa ajalootunnist, kes on endine Haljala kooli õpilane ja ajalooõpetaja.

7. klassidel olid külalisõpetajateks Kristjan Ojang, Sander Aleks Paavo ja Liis Kütt, kes rikastasid koolitunde oma teadmiste ja kogemus-

1. klassi õppurid uudistasid huviga RTX Lines taksosid ja busse. Foto: G.Toming

tega. 5. klass kohtus Anni-Li-sette Hallimäega, 6.A klass aga Haljala kooli vilistlase Frederik Nirgiga.

9. klassi külalisõpetajad olid Külli Heinla, kes rääkis Eesti kirjandusest, ja Marten Must, 2015. aasta vilistlane, kes jagas värvikaid mälestusi oma kooliajast ning rääkis oma praegustest tegemistest.

2.A klass kohtus Ivo Veier-tiga, 1. klass sai õuesõppetunni Viljar Lariniga, kes tutvustas bussijuhi ametit

ning erinevaid busse ja sõidukeid, tänu RTX Lines bussifirmale.

8. klass kohtus maakonna-lehe Virumaa Teataja ajakirjanike Kärt Devaney ja Eva Samolbergiga, samuti Haljala kooli vilistlased. 6.B klassis jagas oma teadmisi Liisa Kuhhi, I-II kooliastmele rääkis Hendrik Lahi Kaitseliidust ja Kaitsevæest. 4. klassis viis 2009. aasta vilistlane Karin Pohla läbi psühhodraamat tutvustava tunni. Lisaks koh-

tusid 7. ja 9. klass vilistlase Rosanna Lorentega, kes jagas oma kogemusi noorsportlase elust, pakkudes ka praktilise liikumistunni.

Kogu nädal pakkus õpilastele väärtuslikke teadmisi ja inspireerivaid lugusid. Aitäh kõigile külalisõpetajatele, kes andsid oma panuse Haljala kooli sünnipäevanädalasse!

Greete Toming
Arendusjuht
Haljala Kool

Nutispordi Põhja-Eesti finaali tõi Haljala Kooli kokku kiireimad arvutajad

Haljala Koolis toimus 12. märtsil Nutispordi Põhja-Eesti piirkonna finaali, kuhu kogunesid matemaatikas nutikad ja kiired peastarvutajad erinevatest koolidest. Võistlusel pandi proovile osalejate arvutamiskiirus, loogiline mõtlemine ja keskendumisvõime.

Nutisport on arvutipõhine peastarvutamise võistlus, mis arendab tähelepanuvõimet, täpsust ja kiiret otsustusoskust. See muudab matemaat-

tika põnevaks ja kaasahaa-ravaks, pakkudes õpilastele võimaluse oma oskusi arendada ja teiste omasugustega mõõtu võtta.

Finaalis osales üle 70 tubli õpilase, kelle tulemused näitasid, kui oluline on harjutamine ja matemaatiline taip. Päeva jooksul võis näha tõelist võistlusvaimu ning keskendumist, kui noored arvutamishuvilised oma teadmisi ja oskusi proovile panid.

Lisaks võistlusele oli kü-

lalistel võimalus tutvuda Haljala Kooli uue ja kaas-aegse õppekeskkonnaga. Paljud osalejad ja juhenda-jad kiitsid kooli värskeid ja hästi varustatud ruume, nutikaid lahendusi ning mitmekesiseid võimalusi, mida kool pakub nii õppetööks kui ka võistluste korraldamiseks. Külalised nautisid siin oldud aega ning väljendasid heameelt, et Haljala vald saab Haljala kooli õppuritele pakkuda nii head õpikeskkonda.

Haljala Kool tänab kõiki osalejaid, nende juhendajaid ja toetajaid, kes aitasid võistluse edukale toimumisele kaasa. Eriline tänu Nutispordile võimaluse eest võõrustada finaali Haljalas ning ka kohalikele toetajatele – The Fine Bedding Company ja Lillevälja mesindustalu –, kelle panus muutis päeva veelgi meeldejäävaks.

Greete Toming
Arendusjuht
Haljala Kool

Võsu kooli veebruarikuu toimetamised

Külas AHHA Teaduskeskus

3. veebruaril külastas meie kooli Life IP CleanEST projekti raames AH-HAA teaduskeskuse meeskond, kes viis 3.-9. klassi õpilastele läbi vee- ja keskkonnateemalise töötoa, koos hariva teadusteatri etendusega. Töötoas pidid õpilased olemasolevate vahenditega puhastama vee, millele nad eelnevalt said lisada erinevaid värvi-, lõhna- ja maitseaineid. Puhastamiseks oli võimalus välja mõelda meetod kasutades nt marlit, liiva, kruusa, sütt, kohvifiltreid, erinevaid anumaid ja loogikat. Kasuks tuli ka meeskonna koostöö ja tööjuhendi

lugemise oskus. Kui veed filtreeritud ja töölaud koristatud, vaatasime harivat teadusetendust. See oli humoorikas lugu lõhepoiss Luudost, kes ujub Läänemeres Keila jõkke kohtuma oma neu Lottega ning puutub kokku erinevate loomadega ja lindudega. Loomad jutustasid lastele kaasaaharavalt kohalikest keskkonnateemadest. Peategelasest lõhepoisist ja tema lõbusad sõbrad aitasid õpilastel paremini mõista ja piüda lahendada Virumaa keskkonnaprobleeme. Oli väga õpetlik ja meeleolukas programm.

Eesti Raamatu Aasta raamatukogus

2025. aasta on kuulutatud Eesti Raamatu Aastaks. Just käesoleval aastal tähistab eestikeelne raamat oma 500. juubelit. 27. veebruaril Haljala raamatukogus toimunud Eesti Raamatu Aasta näituse tutvustamise ürituse raames sai selgeks, et eestikeelsete fragmentide leidmine vanadest raamatutest on olnud puhas õnn ja juhus. On täiesti võimalik, et tegelikult leidis eestikeelset teksti raamatutes juba rohkem kui 500 aastat tagasi, lihtsalt need raamatud on kas hävitatud või pole neid kahjuks säilinud. Ja tol ajal hävitati raamatuid palju – terve tiraazi kaupa. Haljala raamatukokku on Raamatu Aasta tähistamiseks üles seatud näitus – ajajoon, kust võib näha, milline on olnud eestikeelse kirjasona kujunemislugu. Näitus jääb üles vähemalt aasta lõpuni.

Lisaks ajatlejele on Haljala raamatukogus üleval püsinäitus Kirjanduslik Haljala vald. Panime Haljala valla kaardile seni teadaolevad (ilukirjanduslikud) raamatud, kus on mainitud mõnda Haljala vallas asuvat kohta. Hetkel on kaardile kantud tervelt 29 raamatut, mis ühel või teisel moel Haljala vallaga seotud. Näitus on jooksvalt täienev.

Erinevaid üritusi proovime jõudumööda ikka teha kuigi see läheb iga aastaga raskemaks. Paljud arvavad, et raamatukogus käiakse esinemas tasuta. Mõnikord see tõesti ongi nii, kuid enamuse kordadest küsitakse siiski esinemistasu, teinekord üsna krõbedat. Nagu oleme ka varasemalt maininud, siis on kõik korraldatud üritused pikalt kaalutletud. On kurb, kui esinejat, kes soovib üsna krõbedat esinemistasu, tuleb kuulama kõigest paar inimest. Selle aasta esimene kohtumisõhtu toimub esmaspäeval, 24. märtsil Haljals, kell 17:15, kui külla tuleb MTÜ Aiakultuuri-keskuse eestvedaja Maia Simkin. Kohtumisõhtul jagatakse nippe, kuidas rajada maalähedane aed. Millistest aistiilidest on maalähedane aed välja kujunenud ning saame teada, kuidas rajada võimalikult hooldusvaba aed. Kohtumisõhtul toimub seemnete ja väetiste müük!

Aasta algus kulgeb erinevate küsitluste rütmis. Kõige esimesena alustas KUVAKE, seejärel algatas raamatukogu oma arengukava koostamise küsitluse ning 6. – 20.märtsini toimub veel üleriigiline raamatukogude rahulolu-uuring. Mõistame, et sellisel hulgal küsitlusi täita on tüütu, kuid tegelikult on need kõik väga olulised. KUVAKE kaardistas Haljala elanikkonna huvisid/seisukohti. Meie koostame raamatukogus arengukava, mille jaoks on samuti lugejate arvamus väga oluline ning üleriigiline rahulolu-uuring kogub infot raamatukogude hetkeolukorra kohta, selle põhjal koostame ka raamatukogude aastaaruandeid. Arengukava küsitluse tulemuste avalik arutelu toimub hiljemalt aprillikuu jooksul, anname sellest jooksvalt teada, hetkel veel lahtine, kas korraldame selle nädalavahetusel või mõnel õhtusel ajal.

Kes veel ei tea, siis alates eelmise aasta lõpust tutvustame Haljala raamatukogu Facebooki lehel uusi raamatuid, mis raamatupakkidega saabuvad. Videod on avalikud ja nende vaatamine ei nõua Facebooki konto olemasolu. Seega, kes soovib kursis olla meie uute raamatute valikuga, siis jälgige uusi videoid.

Raamatukogubuss sel suvel praeguste plaanide kohaselt ei puhka. Jälgige raamatukogu kodulehekülge, küla teadetetahvleid, raamatukogu Facebooki või lõigake bussigraafik vallalehest välja. Igal kolmapäeval (v.a riigipühad, 7. mai ja 31. detsember) toimuvad raamatukogubussi laenutusringid. Loomulikult võib ette tulla erandeid, sest ühte inimest igale poole ei jagu. Jälgige teateid ja loodame, et kõik kulgeb plaanipäraselt.

Kiiremaks teeninduseks tellige raamatupakk juba ette ära, kirjutades aadressil marion.talli@haljalaraamatukogu.ee või raamatukogu Messengeri.

Külastage oma kodukandi (Võsu, Vösupere, Karepa ja Haljala) raamatukogusid ja Varangu ja Vergi teeninduspunkte. Kõikides kohtades oodatakse oma lugejaid väga, ning aeg-ajalt pakutakse ka erinevaid huvitavaid üritusi.

Head Eesti Raamatu Aastat!

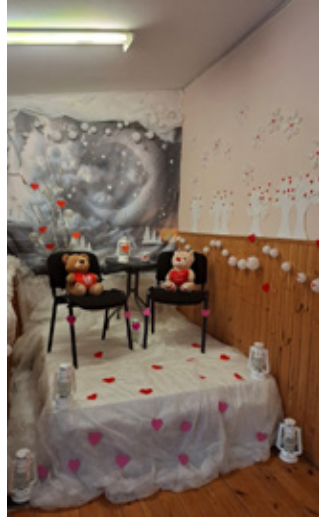
Marion Talli
Haljala Vallaraamatukogu direktor

Võsu kooli veebruarikuu toimetamised

Sõbralik päev

Veebruari teise koolinädala lõpetas sõbrapäev, mis meeleolukale nädalale toreda punkti pani. Nädala alguseks oli aabitsanäitus asendunud näitusega „Roosa ja punane raamat“ ja selle juurde kuuluv bingomäng. Tasapisi lisandus interjööri punastes toonides detaile, klasside ukseid said kaunistused ja postkastid, kuhu sõpradele tervituskaarte jätta sai. Reedel avati sõbralik sõprade kohvik, kuhu olid oodatud kogu koolipere ja lapsevanemad. Läbi astus ka endiseid õpilasi ja õpetajaid. Vahetundidel sai mängida raamatumängu, riputada ahvikesi, otsida südameid, kokku panna mosaiiki ja omavahel suhelda. Avatud fotonurgas oli võimalus sõbra ja sõpradega koos pilti teha. Oli üks meeleolukas ja naeratusi täis päev!

Eesti sünnipäeva tähistamine

Reedel, 21. veebruaril, tähistasime koolis Eesti Vabariigi aastapäeva südamliku aktusega, kus koolijuht Aet rõhutas, et Eesti sünnipäev on meie kõigi sünnipäev. Riik algab meie kõigi seest ja südamest, meie perest, kodukohast ja kogukonnast. Õpetaja Egon tegi väikese ülevaate meie riigi ajaloost, sümbolitest ja rõhutas samuti, et riik see olemegi meie ise. Laulsime üheskoos Pesapuu laulu, sest olles siin ühine koolipere oleme loonud oma pesapuu, millest

kasvavad välja meie riigi edasiviijad. Nagu selle kinnituseks külastaski kooli juhtkonda pärastlõunal delegatsioon ministreid Särasilma-de lasteaiarühmast, kes viisid end kurssi, mida üks direktor tegema peab, et sellist toredat kooli juhtida.

Fuajee raamatunäitus oli asendunud sini-must-valgetes toonides raamatutega, mida võimalus kohapeal sirvida või huvi tekkimisel koju laenutada ning jälle raamatubingot mängida. Elagu Eesti!

Raamatukogubussi märtsi- ja aprillikuu sõidugraafik

Aaspere-Võhma-Käsmu-Võsu ring	Annikvere-Vihula-Altja-Lahe ring	Põdruse-Essu-Vainupea-Karula ring
Kuupäevad: 26.märts, 16.aprill	Kuupäevad: 2.aprill, 23.aprill	Kuupäevad: 9.aprill, 30.aprill
Peatused:	Peatused:	Peatused:
Aaspere mõis (orianteeruvalt kell 11:15)	Annikvere mõis (orianteeruvalt kell 11:15)	Põdruse külaplats (orianteeruvalt kell 11:10)
Aaspere kortermajad (orianteeruvalt kell 11:30)	Vihula bussipeatus (orianteeruvalt kell 11:45)	Essu poe parkla (orianteeruvalt kell 11:30)
Võhma seltsimaja (orianteeruvalt kell 12:30)	Altja bussipeatus (orianteeruvalt kell 12:30)	Varangu külaselts (orianteeruvalt kell 12:00)
Joaveski teeots (orianteeruvalt kell 12:45)	Lahe küla teadetetahvel (orianteeruvalt kell 13:00)	Vainupea bussipeatus (orianteeruvalt kell 12:45)
Käsmu pood (orianteeruvalt 13:30)		

Kui soovid, et raamatukogubuss tuleks ka Sinu kodukanti – kirjuta aadressil marion.talli@haljalaraamatukogu.ee.

Samale aadressile võib edastada ka oma raamatusoovid!

Ringkäik Haljala kalmistul

Kevadeti on hea teha ringkäiku surnuaedadel. Siis on rohi madal ja on võimalik üles leida haudu, mida alati suvel või talvel ei leia.

Sel aastal alustasin oma käiku kalmistu Võsu maantee poolsest küljest laulja Lea Dali Lion (Liitmaa) (1974- 2021) hauast. Sel aastal oleks Lea saanud viiekümne aastaseks. Lea haul on väga ilus samm, mille võiks Virumaa Muuseumite arvates ka muinsuskaitse alla võtta.

Minu lemmikhääl raadios on Helgi Erilaid (1942 – 2023). Tema saateid „Aja jälg kivi“ võib raadiost nüüdki veel kuulata, kuigi Helgi puhkab juba üle aasta Haljala kalmistul oma perekonna Erilaidide platsil. Erilaidid olid kunagi Aasperes alles oleva Pogri veski omanikud.

Haljala Kool sai õndsas nõukogude ajal sarjata, et kool ei hoia korras Haljala vallast, Kõldu külast Oru-Jaagu talust pärit kuulsat rahvaluule koguja Julius-Aleksander Rehbergi (eestindatud Reepärg) (1873-1942) hauda Haljala kalmistul. Endine Haljala Looduskaitse Seltsi liige Haljala kooli õpetaja Anna Jõeveer teadis selle hauda asukohta, kuid ta lahkus enne, kui jõudis mulle näidata seda asukohta. Eelmise aasta suvisel kalmistupäeval vestel-

des Kõldu küla vanima elaniku Liia Raudmägiga selgus, et tema teab Reepärgi hauda asukohta. Liia tütar Ene käskis kohe minna sinna hauale, et mitte selle asukohta enam unustada. Haud oli veidi võssa kasvanud ja hauaplaat maa sisse vajunud. Kutsusin 29. aprilliks sel aastal Ene koos abikaasa Aarega appi hauaplatsi korrastama. Hauaplaadi väljavõtmisel selgus, et plaadi oli lasknud valmistada Sõmeru valla Aluvere Kool. Plaadi valmistamise aastat kahjuks polnud. Järelikult Reepärg oli ka peale Kavastu kooli Aluvere kooli õpetaja ja temast peeti seal lugu. Võsa sai maha vee-

tud, puud piiratud ja plaat nähtavaks tehtud. Reepärgi talu koos suure raamatukoguga põles 1955. aasta suvel ja talu lauda vundamendile ehitati kolhoosi ajal lehmalaut. Koos Kõldu farmi laiendamisega nõukogude ajal hävitati ka Oru-Jaagu naaber Aadu talu, kust olid pärit Ene ja tema vanemad. Oru-Jaagu lauda vundamendile ehitatud laut lammutati Kõldu kompleksi viimase osa valmimisel ja sel aastal künti ka üles tee Oru-Jaagule.

Reepärgi haulat jätkus tee lapsesühholoog Aino Lunge (1928-1994) haulale. Aino hauda kaunistab arhitektist poja Andrese poolt kujundatud lihtne must kandiline hauatähis. Aino Lunge tuntuim teos on „Emotsioonide psühholoogia“.

Aino Lunge hua lähedal on filmirežissööri, kunagise Vabariigi Presidendi kantsleji ülema Ülo Tambeki (1922- 1979) kaasaegne rõngasrist. Kalmistu tööriistakuuri kõrval on perekond Pruulide perekonna viimane puhkepaik. Daniel Pruul (eestindatud Pruul) oli Villandi külas esimese taluraamatukogu rajaja ja poeg Hans Vihula vallavanem. Platsil on lisaks Pruulide perekivile veel kaheksa hauaplaati. Kuna Pruulidel polnud enam järeltulijaid, siis

puudub platsile viimasena maetud Siberist tagasi tulnud Helmi Pruuli plaat. Suvel kattub plats sõnajalgadega nagu roheline vaibana säilitades Pruulide viimase puhkepaiga.

Kalmistu vanas osas on Metsiku külast Uustalust pärit ajaloo-professori Enn Tarveli (1932- 2021) viimane puhkepaik. Enn puhkab oma poja peatsis. Enn Tarveli tuntuim teos on „Lahemaa ajalugu“.

Enn Tarveli platsi lähedal on laulja ja näitleja Renate Karhu (1941- 2015) haud. Renate Karhut peaksid inimesed mäletama punapeana Sulev Nõmmiku filmist „Siin me oleme“.

Antud artiklis on jäetud puudutamata Haljala Kooli õpetajad (direktorid) ja vallaga seotud inimesed, kes on maetud Haljala kalmistule. Neist võiks eraldi artikli kirjutada. Käesoleva artikliga kutsun üles meie kogukonna külade ja kantide juhte jäädvustama oma kandi ajalugu. Võiks samuti teha ringkäigu oma lähedastel kalmistutel. Meie hulgast lahkuvad järjest inimesed, kes mäletavad huvitavaid sündmusi meie kandi ajaloost ja neid mälestusi on raske taastada.

Kalju Kivistik
Ajaloohuviline Haljalast

Kodukeemia – ohtlik abiline koristamisel

Kemikaalid aitavad meil saavutada puhta kodu ja korras köögi. Et koristustuhinas säiliks pere hea tervis, on oluline teadvustada võimalikke ohte ja õnnetusi ennetada.

Igal aastal registreeritakse mürgistusinfoliinil ligi 1500 kemikaalidega seotud õnnetusjuhtumit, neist enam kui 400 juhul on kannatanu kokku puutunud tugevalt söövitava kemikaaliga. Üle 150 juhtumi aastas on tingitud kemikaali on ümbervalamisest käepärasesse pudelisse või anumasse, millel puudub märgistus. Õnnetusi põhjustab ka kemikaalide kokkusegamine või kasutamine selleks mitte ettenähtud viisil.

Kemikaali on kõige turvalisem hoiustada originaalpakendis, kus on võimalik tutvuda kasutusjuhendi ja lihtsate hoiatusmärgistustega. Lisaks on originaalpakend spetsiaalselt kemikaali säilitamiseks väljatöötatud – kindel kuju, materjal ja turvaline kinnitusviis. Ent tasub mees pidada, et turvakorgiga pudelid ei ole alati lapsekindlad. Seega kodukeemia koht on lukustatud kapis.

30% ÄÄDIKHAPE ON SÖÖVITAV KEMIKAAL

Tihti leidub 30% äädikhappe lahust köögikapis, kuid ka selle koht on lukustatud kemikaalikapis. Äädika joomine põhjustab tõsiseid söövitusi ja haiglas jälgimist vajavad kõik, kes on joonud üle 10% kangusega äädikhapet. Seetõttu on mõistlik osta koju lahjemat äädikalahust, mis õnnetuse korral tekitab vaid mööduva limaskesta ärrituse.

Äädikhappe lahust satutakse jooma näiteks kurkide marineerimisel või šašlõki valmistamisel, mil asetatakse lauale klaas äädikaga. Hiljem joob inimene ise või pereliige seda ekslikult vee pähe. Mürgistusi juhtub ka siis, kui valatakse südlile 30% äädikhapet või unustatakse, et veekeedukannu on katlakivieemalduse eesmärgil valatud äädikat ja valmistatakse lahusest teed. Õnnetuse ennetamiseks tuleb katlakivitoetluses olev kann selgelt ja nähtavalt märgistada.

SALVESTA NUMBER 16662

Mürgistuse või selle kahtluse korral ära jää ootama sümptomite ilmnemist, vaid helista kohe mürgistusinfoliinile 16662.

Allaneelatud kemikaali lahendamiseks anna kannatanule väikeste lonksudena gaasita vett. Kindlasti ei tohi kutsuda esile oksendamist, sest nii söövitab kemikaal uuesti söögitoru. Kui mürgine aine on sattunud nahale või silma, loputa seda rohke jaheda veega vähemalt 15 minutit.

Mare Oder,
Terviseameti mürgistusteabekeskuse juht

VÕSU RANNAKLUBI KUTSUB:

KEVADPIDU
VÕSUL

LAUPÄEV
12.04.25 | KELL 19:00

TANTSUKS MÄNGIB
MARGUS VAHERI TRIO

VAHEAEGU SISUSTAB MUSTKUNSTNIK RICHMASTER

AVATUD ON PUHVET • KAARDIMAKSE VOIMALUS • PILET 15/10 EUROOT KOHAPEAL 20 EUROOT

Lisainfo ja laudade broneerimine
telefonil 5334 9340 (Li)

ÕNNITLEME VANEMAI

SIGRID ja JAANUS NUUTRE
tütar ELLEN HORTENSIA sündis 28.02.2025
MAILIN METSALU ja LEMBITU VÄINSALU
tütar SOFIA VÄINSALU sündis 28.02.2025
KAILE ADUSOO ja KARL PREEES
poeg RALF PREEES sündis 08.02.2025

ÕNNITLEME!

92
ELVI LAAGUS
21. märts

90
VANDA MÜLLA
10. märts
RIHO PALM
17. märts

89
EINO PALMAR
22. märts

87
MARLIES IRMGARD
DÜCHTEL
6. märts
AARE KUNNUS
11. märts
AARNE MATSAR
14. märts
ARVU UUSTALU
17. märts

86
LEONID KAMS
1. märts

84
ARVI ILVES
27. märts
LIA VOLMER
30. märts

83
AARNE VAIK
15. märts
LIIA KLEEMANN
6. märts
LINDA PEETERMAN
12. märts

82
MEINARD KUZMA
9. märts

MAIE LAIGU
14. märts
MARGE LEPIK
19. märts
ALDO RANDOJA
24. märts
MARIE KUUSEMETS
25. märts
AIN VÄLBA
29. märts
REIN KALEVA
30. märts

81
ENN KUIVA
6. märts
TIIA RUSALEP
12. märts
SILJA PÄRI
7. märts

80
VELLO VÄLJA
12. märts
ENN KAMARIK
26. märts
RIIVA ADELBERT
26. märts

75
REET HEIN
7. märts
VIRVE VÄLI
22. märts

70
LIINA ŠALJUTA
3. märts
JAAN ILVES
5. märts
PEETER ALLER
12. märts
MAI VÄINSALU
14. märts
ENNO TÄHVE
20. märts
MARGIT REBANE-PENT
26. märts

Haljala vallalehes õnnitletakse väärrikasse ikka jõudnud vallakodanikke. Palume vallalehe toimetust teavitada tel +372 5194 7655 või e-posti aadressil leht@haljalavald.ee soovist mitte oma nime vallalehes õnnitluste juures avaldada.

Haljala Vallaraamatukogu
kohtumisõhtu
24.märtsil kell 17:15

Külla tuleb MTÜ Aiakultuurikeskuse
eestvedaja Maia Simkin

MAALÄHEDANE AED

- Jagatakse nippe, kuidas rajada maalähedane aed
- Millistest aiastiliidest on maalähedane aed välja kasvanud?
- Kuidas rajada võimalikult hooldusvaba aed?

TOIMUB SEEMNETE JA VÄETISTE MÜÜKI

- Varu kaasa sularaha
- Võimalik maksta ka kaardiga

JÜRIÖÖ
23. APRILL KELL 19.00
HALJALA RAHVAMAJA JUURES

JOOKS
2025

18.30 VOISTKONDADE KOGUNEMINE-REGISTREERIMINE
HALJALA RAHVAMAJA EES

19.00 AVAMINE

19.15 VÄIKESTE JOOKSU START

19.30 PÕHJJOOKSU START

VÄHEMAAD:
1-2 u. 350 m.
2-3 u. 415 m.
3-4 u. 430 m.
4-5 u. 370 m.
5-6 u. 370 m.
6-7 u. 300 m.
7-8 u. 415 m.
8-10 u. 327 m.

VOISTKONNAS 4 MEEST, 4 NAIST
REGISTREERIMISEL EESTADA
ÜLESANDMISLEHT
VOISTKONNA JA VOISTLEJATE NIMEDEGA.
SAAB TÄITA KA KOHAPEAL

KAITSELIIDU RUTJA ÕPPEVÄLJAK

INFOGRAAFIK MÄRTS 2025

Kuupäev	Harjutuse toimumisaeg	Harjutuse tüüp	Märkused
01.-02.03.2025	09:00-20:00	Laskmine	
05.03.2025	09:00-17:00	Laskmine	
07.-09.03.2025	09:00-21:00	Laskmine	
15.-16.03.2025	09:00-18:00	Laskmine	
20.-23.03.2025	09:00-18:00	Laskmine	
29.-30.03.2025	09:00-18:00	Laskmine	

TÄHELEPANU! HEISATUD PUNASE LIPU KORRAL ON RUTJA ÕPPEVÄLJAKU TERRITOORIUMILE SISENEMINE ILMA VALDAJA LOATA RANGELT KEELATUD!

Kui õppeväljakul toimub tegevus, on sinna minek keelatud. Õppeväljaku graafikusse võib tulla muudatusi.

Telefon: +372 717 9649
e-post: rutja@kaitseliit.ee

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

BORIS MIALLO
VIKTOR TROFIMOV
TÖNIS LEHARI
HELJA-REET TRAKS
URVE PUSKAR
VILMA SALLASTE
MAIE KREUS

25.10.1939 – 12.02.2025
06.02.1946 – 24.02.2025
01.08.1959 – 27.02.2025
23.01.1940 – 20.02.2025
25.11.1941 – 16.02.2024
25.11.1941 – 12.02.2025
03.04.1952 – 06.02.2025

Haljala Valla Sõnumid

VÄLJAANDJA:
Haljala Vallavalitsus
telefon 510 6244; 325 8630
e-post haljala@haljala.ee
TOIMETAJA: Kent Kerner

KONTAKT: leht@haljalavald.ee
TIRAAŽ: 2150
TRÜKK: Printall AS
KÜLJENDUS: MK Meedia OÜ
KOJUKANNE: Omniva

Kaastööd ja reklaami avaldamise soovid edastada hiljemalt kuu 30. kuupäevaks toimetuse meiliaadressile.

5. märts Tuhkapäev. Paastuaaja algus. Palvapäev.

14. märts Emakeelepäev.

25. märts Issanda kuulutamise püha ehk paastumaarjapäev.

Küüditamise mälestuspäev (1949)

Koguduse leht

eesti
raamat
500
aastat

Selleks ongi Jumala Poeg saanud avalikuks, et Ta tühistaks kuradi teod. 1Jh 3:8b

EESTPALVED

Halastaja Jumal, Sinule lootes alustame neljakümnet pöördumise ja meeleparanduse päeva. Anna meile jõudu kristlikult kasvada, kurjast lahti öelda ja head teha.

Igavene Jumal! Aita meil koos Neitsi Maarjaga alandlikkuses ja usalduses vastu võtta Sinu armu ja halastust, et maailm meie Önnistegija ära tunneks ja Sind ülistaks.

Hea taevane Isa! Me täname Sind, et me saame Sinu Sõna lugeda oma emakeeles - eesti keeles. Anna palun meile tarkust ja püsivust hoida ja kanda esivanematelt pärandatud keelt ja selle vaimsust.

Kõigeväeline Jumal, Sina läkitasid oma Poja maailma, et ta tühistaks kuradi teod. Aita meil lõpetada sõjad ja vaenamisid ning leida rahu ja tasakaalu Sinu armastuses.

KOGUDUSTE KONTAKTID

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum, tel 5361 3273, ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatuse esimees Margus Punane, tel 504 9998
a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel (EELK Haljala kogudus)

Vello Väinsalu, tel 504 7916, vellovainsalu@gmail.com.
Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE942200221046039021

EELK Käsmu kogudus

Õpetaja Urmas Karileet, tel 5851 5800, urmas.karileet@eelk.ee
Juhatuse esimees Kaie Kase, tel 514 1198
Koguduse diakon Tia Vene, tel 5814 1366
A/a EE861010502018079003

Vainupea kabel

Sigrid Nuutre, Vainupea külavanem, +372 5300 6433, sigrid.nuutre@gmail.com, www.vainupea.ee

EELK Ilumäe kogudus

Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson, tel 5345 8594, mlerikson@gmail.com.
Juhatuse esimees Öie Alt, tel 5809 1356, ilumae@eelk.ee
Kalmistuvaht: Külli Pajuste, tel 5561 3039
SEB: a/a EE241010502001277003
LHV: a/a EE507700771009811008
Koduleht: ilumae.eelk.ee
facebook.com/ilumaeakirik/
Annetat LHV pangalingi kaudu: vaata ilumae.eelk.ee/annetused

JUMALATEENISTUSED JA SÜNDMUSED

Ilumäe kirikus ja koguduses

Armulauaga jumalateenistused kl 13 iga kuu esimesel, kolmandal ja viiendal pühapäeval Leerimajas.

Käsmu kirikus ja koguduses

Jumalateenistused igal pühapäeval kl 15. Paaritutel pühapäevadel jutlustab koguduse diakon Tia Vene.

6. aprillil jutlustab EELK Usuteaduse Instituudi teoloogiamagistrant Mailer Berg. Käsmu koguduse piiblitunnid toimuvad kord nädalas, üldjuhul neljapäeviti või reedeti kl 19-20.30. Hommikupalvused igal hommikul kl 8.30-9.00.

Haljala kirikus ja koguduses

Jumalateenistused igal pühapäeval kl 10, II ja IV pühapäeval on jumalateenistused armulauaga. I, III ja V pühapäeval toimuvad sõnajumalateenistused. Pärast missat on kaetud kohvilaud. Haljala koguduse märtsi kuu piiblitund toimub 20.3 kl 19-20.30 koguduse kantseleis Rakvere mnt 12, II korrus.

Esku kabelis

Ajavahemikul jõulupühadest ülestõusmispühadeni Esku kabelis teenistusi ei toimu.

Foto: Ö. Alt

Kas on inimkonna ajaloos kunagi kuldset muretut aega olnud? Vahest ainult teatud aeg enne patulangemist imeilusas paradiisiaias. Sest peagi vend tappis venna ja sellest ajast peale on inimlaps oma Looja ja ligimese vastu mässanud. Ka siis, kui nähtav maailm meie ümber endiselt kaunis ja korrastatud näib, tekib murejoon ärevusena meeltesse-mõtetesse. Olgu see leiva-, raha-, tervise- või maailmamurena.

Vahel annab endast märku allasurutud soov millegi uue kogemise-tegemise-õppimise järele. Sel

juhul küsigem: mis mure mul on? Millest niisugune rahutus ja rahulolematuse? Vaikseks jäädes tõuseb esile miski, mis ennastki ehmatab ja üllatab. See on aga hea koht uue suuna seadmiseks, ümberpöörumiseks, senisega lõpparve tegemiseks - meeleparanduseks. Täpsemi üks eluetappides on läbi saamas ja uus algamas. Kuid uute sammude astumiseks läheb pealehakkamist, julgust ja tarkust vaja.

Sest ammuteada tõde on: kui teeme samu asju samamoodi, saame ikka-jälle sama tulemuse. Muidugi on elus sellist, mida tulebki

samamoodi teha, kuid midagi on elus veel, mis ammendab ennast ja otsib seeläbi uut väljundit. Ideaalis võiksid need kaks - vana ja uus - tasakaalus olla. Samas, kui vana ja uue vahel on tekkinud konflikt, siis on just see suurepärane pinnas uue öie puhkemiseks. Öis ei kasva imevael üleöö. Et öis võiks tekkida, kulub aega, sest uut moodi taime kasvatamine nõuab selle kasvatajalt armastust ja kannatlikkust. Eriti kui on tegu öiega hinges.

On kurb, kui inimeste hinged on nagu kortsus kuivanud sügislehed, mida tuul siia-sinna lennutab. Kuid nimelt siis pakub Looja võimalust uueks alguseks koos Iseendaga. Maailma Looja on ühtlasi nii tark ja võimas Jumal, kui kergesti leitav Abimees. Ta on appihüüdjast palve kaugusel oodates kannatlikult, kas on kedagi mõistlikku, kedagi, kes enda Loojat endale sõbraks kutsuks. Ja kes ei ole varem Suurt Armastuskirja lugenud, saab seda uurima hakata. Sest „Kes iganes kardab Issandat, seda Ta õpetab teele, mis tuleb valida.“ (Ilm 25:12) Kohtumine elava Jumalaga külvab ka aukartuse öie hinge.

Ennekõike on Jumala pakutav tee armastuse teekond. Sest see, mis inimesele võimatu, on inimese loojale võimalik. Eriti, mis puudutab võimatuna tunduvat. Kui tavaliselt loodame iseenda või teiste peale ja unustame Jumala Sõnaga arvestada, siis tehkem proovi ja tõstkem täna

midagi ümber: olulisim esikohale! See tähendab - enne Looja, seejärel loodu. Sel juhul ei kuulu me enam nende hulka, kellest öeldakse, et „Nad on Jumala töö vahetanud vale vastu ning austanud ja teeninud loodut Looja asemel, kes olgu kiidetud igavesti.“ (Rm 1:25)

Uurigem täna, mis on Issandale meelepärane, sest siis avanevad peidus olnud varakambrid ja puhkevad hingeõied. Need, mis ammu-gi avastamist ja avanemist oodanud on, et iga otsijat õnnistada. Kõik see suurepärane on inimesele endalegi üllatuseks, sest Jumalale meeldib oma laste hea käekäik. Ka pimedas orus ei jäeta kedagi maha. Käies e l u t e d, on Elulooja nähtamatuna igal sekundil armastavaks Saatjaks.

Muidugi teab Ta kõike inimese mineviku, oleviku ja tuleviku kohta ega tee kunagi ettehteid, vaid tahab alati uue alguse anda. Ta ei ole tulnud kohut mõistma, vaid päästma. Kuid seda koos I s e e n d a g a, oodates, kas keegi pöördub Tema poole kõigest südamest, paastudes, nuttes ja kurtes. Mõte sellest, et inimlaps on jumalaosaduseta lootusetult kadunud, jõuab inimhinge ja teadvusse alles siis, kui hing saab leitud. Kes muu kui Päästja suudab päästa. Seepärast: laskem ennast päästa!

Tia Vene,

EELK Käsmu koguduse diakon

KÄSMU, HALJALA JA NARVA KOGUDUSTE ÕPETAJA ON NÜÜD KA KAITSSELIIDU VIRU MALEVA KAPLAN

Õpetaja Urmas Karileet kirjutab: Eesti Vabariigi aastapäeva-kõnes mainis Vabariigi President Alar Karis esimese teemana meie riigi julgeolekut. Kaitseväge juhataja kindral Andrus Merilo ütles oma vabariigi aastapäeva kõnes muu hulgas: „Hoidkem mees meie esivanemate kogemustel tuginevat tõdemust, et kogu rahvas peab sõda, sõjavägi peab lahinguid ja leidkem kõik endale roll ning võtkem isiklik vastutus võiduks vajalike tingimuste kujundamisel.“ Kaitseliidu kaplaniteenistuses leidsin endale rolli, kuidas Kaitseväge juhataja üleskutset täita. Alates 12. märtsist 2025 olen Kaitseliidu ülema käskkirjaga nimetatud Viru maleva kaplaniks.

Kaitseliidu maleva kaplan on erialapealik, kellel on mitmeid ülesandeid. Ta koordineerib ja kontrollib erialast tegevust ning koostööd vas-

tavalt Kaitseliidu peastaabi või maleva antud suunistele ja nõustab eriala valdkonnas maleva pealikkude liikmeid. Maleva üritustel tagab kaplan vaimuliku teenimise, vajadusel annab ta maleva liikmetele nõu hingehoiu, moraali ja eetika küsimustes. Kaplan on oma erialase tegevusega kohal ka sõjalistel ja muudel õppustel ning harjutustel.

Kaitseliidu kaplanina teenimine on vabatahtlik, töö koormus sõltub kokkuleppes maleva pealikkuga. Aeg selleks tööks tuleb vaimulikult leida igapäevase kogudusetöö kõrvalt, sealhulgas ka oma vabast ajast. Juhuks, kui pean seoses õppuste või muude sündmustega kaplanina kogudustest eemal viibima, saavad sealseid teenimisülesandeid täita abivaimulikud, kes on ametis igas minu poolt teenitavas koguduses.

Kaitseliidu peakaplan kapten Peeter Paenurm annab Viru maleva uuele kaplanile Urmas Karileedile üle Kaitseväge ja Kaitseliidu kaplanaadi logoga kaplani ametistooli, mida kantakse välvormiga vaimulikke ülesandeid täites. Foto: Veljo Kaptein

MISJON112 ÕPIKOGUKOND

7–8.03 tulid MISJON112 Õpikogukonnana EELK Laagrikeskuses Talu kokku 11 koguduse ja kogukonna meeskonda. Toimus esimene neljast kokkusaamisest, mis toimusid 2025. ja 2026 aastal. Koguneme kaks korda aastas, et hinnata tehtut, uurida uusi ideid ja koostada endale tööplaani järgmiseks kuueks kuuks.

Sel korral keskenduti teemale „Jügrid, kes teevad jügreid“. Järgmiste kordade teemad on missionaalne elu, missionaalne juhtimine,

pere missioonil, mõista võiks siis nii, et missioon on ülesanne, mis meile on täitmiseks antud.

Iga ristitud inimene peab mõistma ja täitma Jeesuse antud Suurt Misjonikäsku (Mt 28:18-20). See on meie, st kiriku missioon/ ülesanne. Jeesus ütles: „Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad!“ Me teeme seda läbi suhte ja suhtlemise: kõigepealt Jumalaga (Jh 5:19), siis üks-teisega koguduses (Jh 15:15) ning seejärel inimestega, kes veel Jeesust

ei tunne (Lk 19:10 jt).

Jünger on õpilane või sell, kes teeb kõike nii, nagu ta näeb õpetajat ja meistrit ees tegemas. Me peame õppima ja harjutama kõike, mida me näeme Jeesust tegemas. Samas on oluline mitte segamini ajada kohustust ja armastust. Me teeme Jeesuse tegusid ja armastame inimesi, sest Jumal on meid enne armastanud (Jh 3:16).

Järgmine kord saab MISJON112 Õpikogukond kokku 7–8.11.2025.

Siis on tähelepanu all meie sõnumi sisu ja meie elu.

Õpetaja Annely Neame

MISJON112 projektijuht

Skanneri QR-kood ja

leiad lisateavet projekti 112 kohta.

